

Najaaraq Møller
Inatsisartuni ilaasortaq, Siumut

§ 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr.150/2024-imut akissuteqaat – allamiut oqaasiini atuartitsineq pillugu

11-07-2024
Sagsnr. 2024-13680
Akt nr. 24334471

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nаноq.gl
www.nanoq.gl

Asasara Najaaraq Møller,

Inatsisartut suleriaasiat naapertorlugu apeqqutinnut qujavunga. Akissutikka matuma kinguliini atuarsinnaavatit.

Apeqqut 1: Naalakkersuisut misilittagaat malillugit, atuarfinni atuartitsisartut ullumikkut atuartitsinerminni oqaatsinik marlunnik pingasunilluunniit, tassalu kalaallit oqaasiinik aamma danskisut tuluttullu atuisartut, qanoq misilittagaqarfigineqarpat?

Akissut: Nunani Avannarlerni tamani ukiuni makkunani innuttaasut amerliartornerat maluginiagassaavoq, annerusumik minnerusumilluunniit nunanit allanit nunasiortormik patsiseqartumik. Ineriartorneq taanna Kalaallit Nunaanni aamma takuneqarsinnaavoq.

Inuiaqatigiinni tamani oqaatsit kulturilu imminnut ataqatigiilluinnarput. Tamannalu aamma nunatsinni annertuumik atuuppoq. Meeqqanut inuusuttunullu nunaseqqaanut, angajoqqaatik ilagalugit nunatsinnut nuuttunut, oqaatsitsinnik ilinniarnissaq pingaaruteqarluinnartuuvoq, atuartitaaneq kingusinnerusukkullu ilinniagaqarnissartik malinnaaffigisinnaassagamikku.

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaata 27. april 2023-imeersup § 9-ani kalaallit qallunaallu oqaasii atuartitsinermi oqaasiusut takuneqarsinnaavoq. Atuartut oqaatsinik ilikkartinniarneqarnerannut ilaatillugu tuluit oqaasii aammattaq atuartitsinermi atorneqarsinnaapput (imm. 2).

Taamaattumik aalajangersagaqartoqanngilaq taamaallaat kalaallit oqaasii kisimik atuartitsinermi oqaasiussasut, akerlianilli inatsisitigut piumasaqaataavoq atuartitsinermi oqaatsit ataatsimit amerlanerit atorneqassasut (kalaallit qallunaallu oqaasii, taamatullu tuluit oqaasii aamma atuartitsinermi oqaasiusinnaapput) – kisiannili qanoq annertutigisumik imaluunniit atuartitsinerne sorlernerit atorneqarnissaannut aalajangersakkanik immikkut ittunik piumasaqaateqanngilaq.

Meeqqat atuarfianni atuartut amerlanerpaat kalaallit oqaasii ilitsoqqussaralugit oqaaserivaat, taamaattumillu oqaatsit taakkua atuartitsissutini tamani atuartut taaguutinik ilisimasaniillu ineriartortitsineranni pingaaruteqarluinnartuupput. Taamaattumik kalaallit oqaasiisa atuartitsinerne siullertut oqaasiusarnerat pissusissamisoortuuvoq – kisiannili

§ 9 naapertorlugu qallunaat oqaasii atuartitsinermi aamma oqaasiupput – taamaattumik atuariit ataasiakkaat qallunaat oqaasiisa atuartitsinermi oqaasiunissaat nalilersussallugu pisussaaffiginngilaat. Tuluit oqaasii aamma atuartitsinermi oqaasiusinnaapput.

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaannut nr. 15, 3. december 2012-imeersumut oqaaseqaatini § 9 ima erseqqissaaffigineqarpoq:

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 8-mik issuaaneruvoq, pineqarluni meeqqat atuarianni atuartitsinermi oqaatsit atorneqartartut. Kalaallit oqaasiisa pingaarnertut oqaasiuneri allanngortinneqanngilaq, atuartulli ilinniaqqinnerminni oqaatsinik piginnaasanik pisariaqartitsinerat pissutigalugu naleqquttutut isigineqarpoq meeqqat atuarianni oqaatsit arlallit atuartitsinermi oqaatsit atorneqassasut.

Kalaallit danskillu oqaasiisa atuartitsinermi oqaasiunerisa allaqqaneratigut qulakkeerneqarpoq oqaatsit taakku marluk ilitsoqqussaralugu oqaatsit aallaaviussasut. Tassunga peqatigitillugu oqaatsit taakku marluk ilinniaritsinermi atorneqarnerat allat oqaasiinik ilikkagaqarnissamut periarfissiisapput.

Aalajangersagaq kinguneqarpoq atuartut oqaatsinik piginnaasaqalernissaat siunertaralugu atuartunut tamanut tunngatillugu oqaatsitigut tunuliaqutaat apeqqutaatinnagu oqaatsit taakku marluk naleqquttumik annertussuseqartumik atorneqartussaataaernerat. Taamaalilluni siunertaanngilaq atuartitsinerit oqaatsit marluk tamakkiisumik atorlugit ingerlanneqassasut, atuartitsinermini oqaatsit atorneqartut atuartut ataasiakkaat atuaqatigiillu oqaatsitigut piginnaasaannut pisariaqartitaannullu naleqqussarneqassapput.

Kalaallit danskillu oqaasiisa atuartitsinermi atorneqarnerat kinguneqaannanngilaq ilinniaritsisut atuartullu atuartitsinermi oqaloqatigiinninnermi oqaatsinik taakkuninnga atuissasut, aammali oqaatsit taakku marluk atuartitsinermi ilisimatitsinermilu atortuni atorneqassapput. Tamassumunnga peqatigitillugu tamanna isumaqarpoq ilinniaritsisut atuartitsinermi oqaatsinik atuinermi naammattumik oqaatsit aappaannik atuisinnaanngitsut taamaakkaluortoq tamanna aqputigalugu atuartitsinerminni oqaatsit pineqartut ilanngussinnaagaat.

Tamassumunnga peqatigitillugu kalaallit oqaasiinik oqaasillit kalaallillu oqaasiinik oqaaseqanngitsut imminnut ilanngutitivinneqarnissaat pillugu periutsip atuuttup ingerlateqqinneqarnissaa siunnersuutaavoq, takuuk § 5, imm. 3. Kalaallit danskillu oqaasiisa ilinniaritsinermi oqaatsit atorneqarnerisigut oqaatsit taakku marluk isumannaarneqassapput, atuartullu tamarmik oqaatsitigut imminnut ilanngutitinnissaasa oqimaaqatigiissarnissaanut periarfissiilluassalluni.

1. august 2023-imi Atuarfimi atuartitsissutini atuartitsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat kiisalu atuartitsissutit siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 38, 26. julimeersoq atuutilerpoq.

Ilikkagassatut anguniagassat nutartikkat erseqqissarneqarput annikinnerulerlutillu, 2003-mi ilikkagassatut anguniagassanut sanilliullugit malunnartumik ikilisagaallutik. Ilikkagassatut anguniagassat piginnaasaqarfigilerlugit anguniagassatut pingaarnertut suliaapput. Piginnaasaqarfimmik oqaatigineqartoq ilisimasat, piginnaasat misilittakkallu kattunnerattut paasineqassaaq. Ilikkagassatut anguniagassat pinngitsoorani malitassaapput.

Ilikkagassatut anguniagassanut ilassutigalugit ilisimasassatut piginnaasassatullu anguniagassanut innersuutit, alloriarfinni tamani atuartitsinermini atorneqarsinnaasut, suliarineqarput.

Alloriarfiit siunertaat, atuartitsissutit siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat pillugit nalunaarummi piginnaasaqarfigilerlugit anguniagassat ilikkagassatut anguniagassatut taamaallaat atugaapput. Tamanna siusinnerusukkut nalunaarummit allaassutaavoq, taamanikkut piginnaasaqarfissatut, ilisimasassatut piginnaasassatullu anguniagassat akulerussuullugit suliaasimmamata. Nalunaarummi nutartikkami piginnaasaqarfittut oqaatigineqartoq ilisimasat, piginnaasat misilittakkallu kattunnerattut paasineqassaaq, taakkualu atuartut atuartitsinermi atuartitsinerullu avataani suliaqarnerminni atorsinnaassagaat naatsorsuutigineqarpoq. Ilikkagassatut anguniagassat atuartitsinermi pinngitsoorani malitassaapput.

Ilisimasaqarfiit piginnaasaqarfiillu, ilikkagassatut anguniagassanut ilassutaasut, siunnersuutigineqarput atuartitsisut atuartitsinerup pilersaarusernerani, ingerlannerani nalilersorneranilu atorsinnaasaat. Ilisimasaqarfiit piginnaasaqarfiillu siunnersuutit taakkua atuartut ilikkariatornerisa siuariatornerinut naatsorsuutigisanik takutitsisuupput, paasiuminarlutik ersarissumillu oqaasertaligaallutik, taamaammallu ilinniartitsisup anguniagassat atulerunigit paasiuminartuutissavai atoruminartissallugillu.

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni 27. april 2023-imeersumi § 43 naapertorlugu kommunalbestyrelsip akisussaaffigaa meeqqat atuartussaataasutut ukiullit tamarmik atuarfimmu allatsinnissaat imaluunniit atuarfimmi nalinginnaasumik piumasarisaasunut nallersuuttumik atuartitaanissaat. Taamatuttaaq kommunalbestyrelsit atuarfiit sulineranni anguniagassat sinaakutissallu aalajangersartussaavaat, taamaattumillu kommuunit akisussaaffigivaat alloriarfiit atuartitsissutillu siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat aallaavigalugit atuartitsissutit ataasiakkaat pilersaaruseriorfigissallugit.

Apeqput 2: Naalackersuisut IMAK-ip inassuteqaataanik, atuartitsissutit tamarmik nukarlerni kalaallisut oqaatsit atorlugit ilinniartitsissutaanissaat pillugu, tigusaqarsimappat?

Akissut: Naamik, Naalackersuisut IMAK-ip nukarlerni atuartitsissutini tamani kalaallit oqaasiisa kisimik atuartitsinermi atugaanissaannik inassuteqaataa tigunikuunngilaat.

a. Taamaappat, Naalackersuisut pineqartumut iliuuseqarnissamut qanoq pilersaaruteqarpat?

Akissut: Apeqqummut 2-mut akissuteqaat takuuk.

Apeqput 3: Nukarliit atuartut siunissami kalaallisut ilinniartitsinermik ingerlatsivigineqalissappata, aningaasatigut sunniutaasinnaasut pillugit Naalackersuisut missingiuteqarsinnaappat?

Akissut: Naalackersuisut apeqput ima paasivaat nukarlerni taamaallaat kalaallit oqaasii atorlugit atuartitsisoqassasoq.

Inatsisit atuuttut naapertorlugit kommuunit meeqqat atuarfiat akisussaaffigivaat. Tamatuma kingunerisaanik kommuunit nukarliit alloriarfianni ilinniartitsisunik

ilinniagaqarsimasunik kalaallit oqaasii atorlugit atuartitsisinnaasunik naammattunik ilinniartitsisoqarnissaata qularnaarnissaa akisussaaffigivaat.

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni 27. april 2023-imeersup § 9-ani atuarneqarsinnaavoq, kalaallit qallunaallu oqaasii atuartitsinermi oqaasiusut. Tuluit oqaasii atuartut oqaatsinik ilikkagaqarniarnerinut ilagitillugu aamma atuartitsinermi oqaasiusinnaapput. Taamaattumik inatsisitigut aalajangersagaavoq, atuartitsinermi oqaatsit ataatsiunatik amerlanerussasut.

Taakkua saniatigut ilisimatitsissutigineqassaaq, Naalackersuisut alloriarfinni klassinilu atugaasunik misissuinatik qitiusumiit aallaaveqarlutik meeqqat atuarfianni ilinniartitsisut oqaasii pillugit paasissutissanik katersisarmata. Taamaattumik Naalackersuisut nukarlerni taamaallaat kalaallit oqaasiisa atuartitsissutaalernissaasa aningaasatigut kingunerisinnaasaat erseqqissumik missingersorsinnaanngilaat. Ilinniartitsisut ilinniagaqarnerannik pisariaqartitat aningaasartuutissallu tassunga tunngasut nalilersorumallugit allanngineq taama ittoq misissueqqissaarnernik, kommuuniniit paasissutissanik aallerfiusunik, ilaqartinneqartariaqassaaq.

Naggataatigut Naalackersuisut ilisimatitsissutigissavaat ukiumi atuarfiusumi 2022/23-mi atuartitsisut katillugit 1.027-iummata. "[Kalaallit Nunaanni atuarfik 2022/23](#)" naapertorlugu atuartitsisut 92%-ii kalaallit oqaasiini kalaallillu oqaasii atorlugit atuartitsisinnaapput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Aqquuaq B. Egede